

Naturskyddsföreningen
Kristianstad Bromölla

Höstprogrammet **2025**

Föreningen

Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla grundades år 1921 och blev år 1978 en lokal krets inom Naturskyddsföreningen. Vi verkar genom opinionsbildning och kunskapsspridning inom natur och miljö. Med cirka 1200 medlemmar i Kristianstads och Bromöllas kommuner utgör vi en kraft som påverkar för ett hållbart samhälle och en rik natur. Föreningens funktion vilar helt på ideellt engagemang - du kan också bli en del av kraften som påverkar.

Kontakt

Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla c/o Anita Gunnarsson
Kiabyvägen 445, 291 68 FJÄLKINGE
kristianstad(a)naturskyddsforeningen.se
Tlf: Se nummer till styrelsen på sista sidan.

Ekonomi/Faktura:

Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla c/o Petter Hoel
Åldermannagatan 1, 291 34 Kristianstad
Petter@hoel.se
Bankgiro: 5720-4299
Organisationsnummer: 838201-4119

Hemsida: kristianstad.naturskyddsforeningen.se
Facebookgrupp: Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla

Redaktion

Redaktion: Rune S Jakobsen
Formgivning: Rune S Jakobsen
Ansvarig utgivare: Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla

Framsida: Maxida Mäarak turnerade i sommar och kom till Kristianstad med budskap om samernas situation. Foto: Daniel Stigefelt

Fotografer:

Sida 2: Michael Dahlman
Sida 3 öv t v: Linda Niklasson
Sida 3 öv t h: Sven Birkedal

Sida 3 ne: Anders Hagman
Sida 4 öv: Återställ Våtmarker
Sida 4 ne: Christoffer Fagerström
Sida 6 ne: Malin Backlund
Sida 6 öv: Mohammed Haroun
Sida 8: Dagny Sigurjonsdottir
Sida 9 öv: Torbjörn Tyler
Sida 9 ne, 11, 16: Rune Stenholm Jakobsen
Sida 10 öv: Sara Bäckmo
Sida 10 ne: Riksföreningens bildbank
Sida 12: Kerstin Andersson
Sida 13 vä: Unsplash/Manny Becerra
Sida 13 hö: Linda Niklasson/Sländan
Sida 14: Naturskyddsföreningen
Sida 17: Christer Neideman

Ordet

Höstens programperiod inleds med Framtidsveckan i Kristianstad 13 - 21 september. Vi är inblandade i sex programpunkter. Hela veckans program finns bl a på hemsidan för FN-föreningen i Kristianstad. De flesta programpunkter är intressanta, tycker jag.

När detta programblad kommer ut i pappersform är det ca ett år till nästa val. Vi vet, från svenska och internationella undersökningar, att många människor oroar sig för klimatfrågan och vill att det görs mer, men samtidigt tror de att andra inte bryr sig så mycket. Men stämmer det? Henrik Green är engagerad i just detta och har nyligen släppt resultaten av sin kvalitativa intervjustudie. Deltagarna fick svara på fem s.k. öppna frågor om framtiden. Ingen av de tillfrågade var aktiva i klimatrörelsen. Den som vill läsa mer kan googla "Henrik Green Samtal om framtiden del 1", respektive "....Samtal om framtiden del 2". Det jag vill lyfta, med tanke på det ständande valåret, är de viktigaste slutsatserna: hos alla intervjuade fanns insikten om kris/kriser för samhället. Orsaker till oro som ofta nämndes var krig, klimat och hotet mot/tvivel på demokratin. Ännu viktigare var att alla intervjuade svarade, på frågan om hur de upplevt samtalet om framtiden, att det känts bra, fint och spännande. Några av slutsatserna var därför att samtal där människor möts och lyssnar till varandra, har stor potential att bryta polarisering och ge oss nya perspektiv. Respektfulla samtal om framtiden har stor kraft. Vi behöver kanske öva på former för den typen av samtal, men prova gärna lite försiktigt i din egen bekantskapskrets. Vi behöver också samtal om och en plan för en demokrati att

tro på. Ett sätt att känna sig trygg i sådana samtal kan vara att delta i en Climate Fresk-workshop. Då får du på ca tre timmar en lättisad kurs i vad forskare enligt IPCC-rapporterna kommit fram till. Vi har inte satt några datum, men anmäl dig så skapar vi så många workshops som krävs baserat på intresset.

Omslagsfotot i detta blad är kopplat till urfolk. Vi hoppas få fler att reflektera över den s.k. gröna teknikbaserade omställningen. Den får inte ske på bekostnad av urfolkens rättigheter! Kanske väcktes ett intresse om du lyssnade på Maxida Mäarak på stadsfestivalen i somras. Vill du förstå mera: delta i vårt webinarium i november, om grön kolonialism och urfolksrättigheter.

Jag hoppas att vi kommer att ses ofta på våra event - det finns mycket mer i vårt program som jag hoppas tilltalar dig. Extra glada blir vi för er som deltar i vårt programplaneringsmöte den 18 oktober

Ordförande Anita Gunnarsson

Falkögat...

...jublar över fyndet av den akut hotade Sabelmyran. Denna extremt sällsynta myra har inte setts i Sverige på över 70 år och då enbart på 3 platser. Anders Hagman hittade den inom Natur-reservaten runt Drakamöllan och berättar att den är svår att hitta. Den parasiterar på en annan myrart och ses lättast när den svärmar. De stora käkarna gör den spektakulär. Vi välkomnar denna sällsynthet och ser det självklart som en tung ansvarsart för vårt område. Som tur är har det gjorts många gynnsamma naturvårdsinsatser i området och det går troligen att hitta flera fynd.

...oroas över bristen på hänsyn till fladdermöss. När företaget undviker att inventera dessa inför tillståndsansökan kommer bakslaget senare och kan fördröja processen. Fladdermöss måste inventeras under en viss årstid. Alla våra 19 svenska arter är fridlysta och ingår i Bonnkonventionen. Av dessa ingår 18 i Bernkonventionen. Vi ser allvarligt på att länsstyrelsen i Skåne valt att inte säkerställa detta hänsynstagandet vid en tillståndprocess. Vi har nu krävt svar från Länsstyrelsen om hur man avser att leva upp till de konventioner vi är skyldiga att följa.

...känner att samarbetet stärks lokalt mellan fler organisationer i civilsamhället. Något som förenar är motståndet mot utsläppsökande vägavgifter vid Hedentorp som samtidigt riskerar cykelinfrastrukturen. Vi följer läget noga och hoppas kommunen tar till sig av den omfattande kritik som kommit fram. Tankesmedjan Timbro skriver i Sydsvenskan 2025-07-28 om de stora nackdelarna som handeln utsätts för genom fler bilar i stadsmiljö.

...plågas över att Sverige fortfarande inte har skrivit under ILO nr 169 konventionen om urfolksrättigheter. Utöver detta står Naturskyddsföreningen för rekommendationen: "Utnyttjande av naturresurser i Sápmi får inte oproportionerligt inskränka samernas rätt till mark, kultur och traditionella försörjningsmöjligheter". Läs mer här: <https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/rekommendationer-vid-nyttjande-av-naturresurser-i-sapmi/>

...hejar på Klimatneutrala Kristianstad 2030 som fokuserar på kolinlagring i jordbruket. Jordbruket är framtidens klimathjälte. Metoderna för kolinlagring skiljer sig åt. Mycket stor nytta får vi med trädjordbruk. En statlig utredning föreslår 50.000 hektar trädjordbruk, det motsvarar ca 800 hektar i Kristianstads kommun. Se Trädjordbruksgruppens nya broschyr på hemsidan om fördelarna.

...är stolt över att vår förening tryckte på för att bilda Mosslunda naturreservat! Ännu ett sällsynt fynd av en akut hotad insekt har gjorts. Under 2024 hittade Håkan Lundkvist ny lokal för Lindskenknäppare just här. Det är nästan 40 år sedan den sågs senast och då på få lokaler i Uppland. Kristianstads kommun ville placera en avfallsanläggning där! Dåvarande ordförande Christer Neide- man var mycket aktiv i kampen och var med att inviga Mosslunda naturreservat 2018. I dag utgör Mosslunda alltså Svergies enda lokal för denna skalbagge. Ett stort ansvar för Kristianstads kommun. Läs mer om fynden i Biosfärkontorets skrift: Många nya skyddsvärda insekter i naturreservatet Mosslunda.

...noterar att Högsta Domstolen sätter ner foten om att fredlig civil olydnad i form av demonstration på motorväg, inte är att anse som sabotage. Rättsfallet tog 3 år. Under den tiden har skadan skett: folk har inte vågat demonstrera av rädsla för fängelsestraff. Vår krets har haft flera informativa webinarier i ämnet. På riksstämman i Gävle blev det även förtydligat "att Naturskyddsföreningens ståndpunkt är att stå upp för rätten att demonstrera och för rättigheterna att använda fredlig civil olydnad, i enlighet med de konventioner Sverige har åtagit sig att följa" och även "att Naturskyddsföreningens ståndpunkt är att inom den egna verksamheten inte använda civil olydnad, fredlig som icke-fredlig, som metod, men att Naturskyddsföreningen kan samverka med aktörer som använder fredlig civil olydnad". Lär dig mer på youtube: återse Skånes Länsförbund webinarium: Klimataktivism - en del av demokratin eller inte? Återse även vårt webinarium: Juridik för Klimatdemonstranter.

Våra arbetsgrupper

Floravårdsgruppen. Var med och inventera och lär dig växter. Inga förkunskaper krävs. Vi träffas vanligen tisdagar jämna veckor under den kalla årstiden och varje tisdag på sommaren.

Kontakt: Anders Johansson 0705-23 11 78

Kjell-Arne Olsson, 0737-45 49 94

Klimatverkstad är en blåslampa för konkret klimatarbete i Kristianstads kommun. Vi driver detta tillsammans med FN-föreningen och FridaysForFuture. Zoomträff varje månad. Följ vårt arbete på hemsidan. Inga förkunskaper krävs.

Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen, 0707-28 79 74

Remissgruppen. Delta med synpunkter på remisser om styrande planer, byggprojekt, vägdragningar etc. Fler intresserade sökes - var med och påverka!

Kontakt: Anders Johansson, 0705-23 11 78

Natursnokarna. För barn i ålderna 3-10 år som har med sig en vuxen. Vi är i naturen för att leka, lära och bara vara. Vi utgår från Gamlegården, Kristianstad. Att vistas i Naturen är en lisa för själen. Att ha hjälp av barnens sinnen är en tillgång.

Kontakt: Karin Sonnsjö 0768-71 52 12. [karin.sonnsjo\(a\)gmail.com](mailto:karin.sonnsjo(a)gmail.com)

Agroforestry / Trädjordbruk. Vi är ett lokalt nätverk som vill främja ett mer resilient livsmedelssystem. Trädjordbruk ser vi som en nyckel till ökad biologisk mångfald och som en av lösningarna på klimatkrisen. Vi arrangerar evenemang, sprider information till allmänheten och påverkar makthavare. Vi stöttar varandras odlingar genom arbetsdagar. Kontakt: Lauren Chaleff, [lchaleff\(a\)gmail.com](mailto:lchaleff(a)gmail.com)

Handla miljövänligtgruppen växer – och vi vill bli fler! Det är vi som bl a ordnar Klädbytardagen på våren och Miljövänliga veckan/Green Action Week på hösten. Vi samarbetar också med Hälsosträdgården i Kristianstad.

Kontakt: Malin Backlund [malback74\(a\)gmail.com](mailto:malback74(a)gmail.com)

Hej nya engagerade!

Hej Mohammed Haroun, du har gått med som ledare i Natursnokarna - så kull! Hur känns det?

- Det känns jättebra, Karin Sonnsjö är så bra och kunnig och hjälper mig med mycket.

Vill du berätta lite om dig själv?

- Ja, jag bor i Kristianstad med fru och barn och jobbar som tolk och specialistundersköterska. Jag älskar natur och är även scout. Med familjen har vi varit ute på många fina platser i Skåne och grillat.

Varför valde du att engagera dig?

- Min son kan lära känna andra genom Natusnokarna och vi kände också i familjen, att vi behövde bryta isen med fler nu när vi bott i Sverige så lång tid. Jag har varit engagerad i andra föreningar men allt jag är intresserad av finns här i Naturskyddsföreningen

Hej Malin Backlund, du tar över rodret i HMV-gruppen och ska hålla i flera aktiviteter under hösten - kull! Hur känns det att engagera sig här?

- Jag har varit passiv medlem länge. För ett par år sedan blev jag aktiv för klimatet och kände att jag ville göra mer, det känns fint att kunna bidra lokalt.

Vilka intressen har du?

- Jag jobbar som skolbibliotekarie och älskar att läsa, jag har fyra aktiva bokcirklar igång för tillfället. Jag cyklar mycket, inte för motion (även om det är en bonus) utan för att utforska omgivningarna. Stort trädgårdsintresse, har en koloni i Sommarstaden.

Varför ska man engagera sig i vår förening?

- För att det är viktigt, det är så mycket som är på väg åt fel håll när det gäller klimat och miljö. Vi kan inte bara sätta oss ner och se på, tillsammans kan vi ju faktiskt få till förändringar till det bättre. Sen är det kul också, vi gör ju massa roliga saker tillsammans!

Aktiviteter

Inga förkunskaper krävs!

Vi välkomnar särskilt dig som är nyfiken, ny medlem, ung eller från andra delar av världen. Tveka inte att ta kontakt om du undrar något.

Arbetsgrupperna har egna löpande aktiviteter

Dessa står inte med i programmet. Ta kontakt med en arbetsgrupp om du vill veta vad som händer.

Anmälan

Våra aktiviteter är gratis om inget annat anges. Vissa aktiviteter kräver anmälan. Anmälan görs, för det mesta, på Studieförbundets hemsida: Sök på Skåne och på vår rubrik på aktiviteten, så hittar du anmälningssidan för aktiviteten

>>> www.studieförbundet.se

Extra aktiviteter

Det händer ibland att vi blir medarrangörer spontant. Håll utkik på hemsidans kalender och i facebook-gruppen

Samåkning med app

Medlemmar har fri tillgång till samåkningsplattformen Skjutsgruppen:

>>> www.skjutsgruppen.se

Sön 14 sept kl 10:30-15:00

Strandpromenad i Åhus

Följ med på Climaginaires' ljudvandring som utforskar framtiden i en klimatförändrad värld. Vi vandrar ca 6 km utmed stranden till centrala Åhus och avslutar sedan på café med samtal om det vi har upplevt gemensamt. Mobil med hörlurar behövs. Mat/fika köper man själv. Samarr. med Extinction Rebellion. Mer info på hemsidan.

Anmälan: Studieförbundet.se

Plats: Samling vid busshållplatsen Havsvägen i Åhus

Kontakt: Maria Attström 0769-46 33 60

Sön 14 sept kl 16:00-18:00

Filmvisning: Frökriget

Frökriget av Tina-Marie Qviberg – en viktig film om kampen för våra fröers framtid, grunden till vår mat. Efter visningen (45 min) hålls ett panel-samtal med inbjudna gäster.

Anmälan: Studieförbundet.se, sök "Frökriget"

Plats: Regionmuseet Kristianstad

Kontakt: Erik Malm

erik.malm@studieförbundet.se

24

Spännande aktiviteter

Mån 15 sept kl 17:00-21:00

Jorden runt med schyssta bönor

Denna kväll kommer vi först laga och äta baljväxträtter från olika kulturer. Sedan är det föredrag om biotillgänglighet av mineraler från baljväxter med Susanne Bryngelsson, PhD i Food Science. Kostnad: 0 kr inkl. måltiden. Samarr. med Högskolan Kristianstad och Kristianstad kommun.

Anmälan: Senast 11/9 Studieförbundet.se

Plats: HKRs undervisningskök, Stridsvagnsvägen 8C hus 180 ingång A

Kontakt: Anita Gunnarsson 0767-63 84 48

Lör 20 sept kl 13:15-16:15 Tillsammansodling för mat, glädje och beredskap

Seminarium med inspiration och erfarenheter från tillsammansodlingarna Rotad i Vånga och Sunnantorp i Stehag samt från Drottninghöj, Helsingborg med odling i stadsmiljö. Även om pallkrageodlingar hos Hässlehem samt om konsumenter som andelsägare/abonnent (s.k. CSA) till lantbruk, i detta fall hos Marcellos Farm, Ugerup. Fokus är det sociala/organisatoriska – inte främst på odlingsteknik. Läs mera på Studieförbundet! Samarr. med Hälsosträdgården och Omställningsbyrån.

Plats: Regionmuseets hörsal

Kontakt: Anita Gunnarsson 0767-63 84 48

Lör 20 sept kl 10.00–13.00

Pilgrims- och klimatvandring

Samtal efter vägen om Inre omställning. Fika medtas och intas lämpligen vid Lillö. Målgrupp: de som söker efter aktivt hopp. Alla trosriktningar är välkomna. Samarr. med Östermalmskyrkan, Svenska Kyrkan Kristianstad, Odalkyrkan.

Se mer på walkforfuture.se

Plats: Linnérundan, start vid Trefaldighetskyrkan, Kristianstad

Kontakt: Anita Gunnarsson 0767-63 84 48

Sön 21 sep kl 14:00-16:00

Hållbar Klädkonsumtion

Seminarium kring hållbar konsumtion med fokus på kläder. Vi visar en film från Fair Action om tillverkning av billiga kläder i Indien, Bangladesh m fl länder. Kristianstads Renhållnings ABs vd Johan Karlsvärd medverkar i ett panelsamtal liksom Eriks-hjälpen och Röda Korset som handlar om second hand, hantering av textilier i avfallshanteringen mm. Samarr. med FN-föreningen i Kristianstad som är huvudarrangör

Plats: Regionmuseet Kristianstad

Kontakt: Malin Backlund
[malback74\(a\)gmail.com](mailto:malback74(a)gmail.com).

Framtidsveckan

Du hittar alla på fn.se/kristianstad/framtidsveckan/

Tis 23 sept kl 18:30-20:30

Fladdermusvandring

Stefan Viktorsson demonstrerar hur en fladdermusdetektor fungerar och sedan lyssnar vi efter fladdermöss vid Naturumsbron. Detektorerna har genomgått en snabb, teknisk utveckling och numera finns de bl. a. som en modul till en smartphone. Föreningen överväger att köpa in en detektor som medlemmar kan låna.

Anmälan: Studieframjandet.se senast 18 sept

Plats: Studiefrämjandet och Tivoliparken

Kontakt:

Rune Stenholm Jakobsen 0707-28 79 74

27 sept - 5 okt

Miljövänliga veckan / Green Action Week 2025

Naturskyddsföreningens Miljövänliga Veckan / Green Action Week är ett internationellt samarbete mellan många organisationer i 30 länder över hela världen. Under Green Action Week 2025 har vi liksom i fjor fokus på Hållbar klädkonsumtion. Vår Handla Miljövänligtgrupp avser att ordna någon aktivitet runt detta – utöver det event som hålls den 21/9 under Framtidsveckan. Håll utkik på Facebook och hemsidan!

Kontakt: Malin Backlund
malback74@gmail.com

26 sept - 1 okt

Mossinventeringsläger

Lunds Botaniska Förening arrangerar mossläger i Bromölla. Med utgångspunkt från vandrarhemmet på Strandängens camping undersöker vi mossfloran i närområdet. Det kostar inget men du får själv ordna med mat. Föreningen hyr hela vandrarhemmet. På dagarna inventerar vi och på kvällarna hjälps vi åt att bestämma insamlade mossor. Nybörjare kan följa med mera erfarna inventerare. Man måste inte vara med alla dagar. Fre 26 sept är endast ankomstdag. Se mer på lundsbotaniska.se.

Anmälan/kontakt: Torbjörn Tyler
Torbjörn.Tyler(a)biol.lu.se
0462-22 42 34.

Sön 28 sept kl 10:30-12:30

Natursnokarna, Norra Lingenäset

Välkomna, barn mellan 3 och 10 år, att tillsammans med en vuxen komma ut i naturen för att leka, lära och bara vara. Vi lär oss om olika arter, använder våra sinnen, tittar med lupp och förstoringsglas. Vad händer i naturen på hösten? Ta med egen fika. Träffarna är kostnadsfria. Vi träffas även 19/10 och 9/11.

Plats: Norra Lingenäset, P-platsen

Anmälan/Kontakt: Karin Sonnsjö
karin.sonnsjo@gmail.com
0768-71 52 12

Tors 2 okt kl 18:00-21:00 Odla på Sommaren med Sara Bäckmo

Här tipsar vi om Studieförbundet Skollära aktivitet med Sara Bäckmo från Skillnadens trädgård. Hon är känd för att odla över mycket lång säsong - ett sätt att undvika våra behov av import. Här föreläser hon om att odla på sommaren när det är enklast att lyckas med din grönsaksodling. En inspirerande trädgårdskväll.

Plats: Yllan mässcenter, Biljardkompaniet.

Anmälan: Studieförbundet.se

Biljettpris: 300 kr.

Kontakt: Mari Graneskog 0739-42 36 46

Lör 4 okt kl 10:00-14:00

Svamputflykt Barnakälla, Bromölla

Vi går ut och letar svamp. Sen gör vi en utställning av de funna svamparna och Margrethe Brynolf, svampkonsulent, berättar om de svampar vi funnit. Ingen anmälan behövs. Välkomna! Samarr med Sölvesborgs naturskyddsförening.

Plats: Barnakällas parkering

Kontakt: Margrethe Brynolf 0763-10 89 52

Sön 5 okt kl 10:00-12:00

Slow food – Koka bröd utomhus

Lär dig baka kubb av upplandstyp. Upplandskubb är ett traditionellt bröd från Uppland som gräddas genom kokning istället för i ugn. Det är ett unikt, saftigt och mustigt bröd med lång hållbarhet som förr ofta bakades till julhelgen. Ej allergianpassad. OBS! Vid mycket dåligt väder ställs aktiviteten in.

Anmälan: Studieförbundet.se

Plats: Ekenabben

Kontakt:

Rose-Marie Ljungberg 0709-68 72 18

Climate Fresk - Klimatworkshop INTRESSEANMÄLAN

Har du inte tid att läsa de 2000 sidorna i IPCC-rapporten om klimatförändringarna? Detta är en INTRESSEANMÄLAN till en rolig workshop baserad på spelkort. Tillsammans lär vi vad forskarna i stort sett är eniga om rörande orsak till och konsekvenser av klimatförändringarna samt reflekterar över och samtalar om möjliga lösningar. Om vi får ihop ett antal intresserade så kontakter vi dig. Se mer om workshopen på climatefresk.org/world/

Plats: Studieförbundet, Kristianstad

Anmälan: Studieförbundet.se

Kontakt: Mari Graneskog 0739-42 36 46

Mån 6 okt kl 18:30-20:15

Tvärs över jorden på cykel!

Inspirerande äventyr där Ann Da Silva Johansson delar sin resa från Hälsingland till Nya Zeeland. Genom att cykla 3600 mil över tre kontinenter och genom 28 länder, visar hon på en fantastisk kombination av hållbarhet och mod som inspirerar till en livsstil som fokuserar på både fysisk och mental hälsa.

Anmälan: Studieframjandet.se senast 2 okt. Kostnadsfritt, men med 100 kr avgift vid sen anmälan.

Plats: Regionsmuseet, Kristianstad

Kontakt: Mari Graneskog

Sön 12 okt kl 10:00-15:00

Syra kål och gör äppelcidervinäger

Miljana Ristic och Elvan Karagöz går igenom hur man syrar vitkål och gör äppelcidervinäger varefter vi gör egna inläggningar. Tag med 2 st 2-3 liters glasburkar med lock, 2 kg vitkålshuvud och 2 kg äpplen eller ange i anmälan så ordnar vi råvara.

Anmälan: Studieframjandet.se senast 7/10 Lunch till självkostnadspris

Plats: Sibbarpsv. 587 Näsum (f.d. Pensionat Strömbacken)

Kontakt: Anita Gunnarsson 0767-63 84 48

Lör 18 okt kl 11:00-17:00

Programplaneringsmöte

Kom med dina förslag till vår- och sommaraktiviteter och träffa andra engagerade. Denna gången gör vi en kul workshop där du får brainstorma med andra och där kreativiteten får flöda. Vi bjuder på fika och lunch. Man måste inte vara med hela tiden, men det är bäst att vara med från start.

Plats: Regionsmuseet, Kristianstad

Kontakt:

Rune Stenholm Jakobsen 0707-28 79 74

Sön 19 okt

Hallandsresa Agroforestry/ Trädjordbruk

Agroforestrygruppen bjuder in till Hallandsresa med studiebesök på Kyrkby gård. Se mer på kyrkbygard.se. Ev. besök på flera platser i Halland. Lunch ingår i upplevelsen men bekostas av deltagarna själva. I övrigt kostnadsfritt.

Anmälan: Studieframjandet.se senast 5 okt. Begräsat antal platser.

Plats: Halland. Gemensam minibussresa med utgångspunkt från Kristianstad.

Kontakt:

Lauren Chaleff, lchaleff(a)gmail.com

Sön 9 nov kl 10:00-14:00 Kjugeskull och dess geologi med Gunnar Isacsson

Friluftsförbundet bjuder med oss på denna aktivitet. Kjugeskull är en geologisk sevärdhet som är helt unik för svenska förhållanden. Här kan man bland annat se vittringsformer i urberget från dinosauriernas tid, spår av havet under Krita och spår av den högsta kustlinjen efter den senaste istiden. Gunnar Isacsson guidar oss på en vandring i tid och rum. Tag med egen fika och kläder efter väder.

Plats: Kjugeskulls parkering

Kontakt: Mari Graneskog 0739-42 36 46

Ons 12 nov kl 18:00 Grön kolonialism och urfolksrättigheter - med Amnesty Sápmi

Vad betyder naturen för oss? Ett digitalt samtal om Sápmi, Skåne och det gröna landskapet. Hur påverkas den samiska kulturen, naturen och människorna av dagens så kallade gröna omställning? Hur påverkar vi i Skåne urfolket i Sápmi? Hur kan vi engagera oss för samerna och andra urfolk? Kan vi lära något av urfolkens natursyn? Detta digitala samtal belyser utvecklingen i norra Sverige där industrier och statliga satsningar på grön energi, gruvor och infrastruktur växer snabbt – ofta på bekostnad av samiska marker och livsmiljö. Samtalet riktar sig till alla som är intresserade av natur, hållbarhet, urfolksrättigheter, miljö och kultur – och som vill få en fördjupad förståelse för vad en verkligt hållbar utveckling kan innebära.

Medverkande: Kerstin Andersson, same och styrelseledamot i Amnesty Sápmi och Rune Stenholm Jakobsen.

Anmälan: Studieförbundet.se senast kl 12 den 11 november

Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen

15-16 nov - Biologisk Mångfaldskonferens

Länsförbundet håller åter denna uppskattade träff för naturintresserade i Skåne. Program, info och anmälan sker via denna hemsida

>>> biologiskmangfald.se

Plats: Backagården Kurs och Konferenscenter i Höör. Stenskogsvägen 735, Höör

Kostnad: Gratis

Tis 18 nov kl 18:30-20:00

Restaurering i naturreservat

Inom Biosfärområdet Vattenriket finns i Kristianstads kommun många intressanta naturreservat. Pyret Oveesson berättar närmare om två av dem, Södra Äspet i Åhus och Årummet i Kristianstad. I båda dessa områden pågår ett omfattande målinriktat restaureringsarbete för att gynna biologisk mångfald och friluftsliv.

Plats: Studieförbundet Kristianstad

Kontakt: Flemming Lindskov 0707-47 47 10

Lör 29 nov kl 14:00-16:00

Maten som vår medicin

Idag har vi kunskapen och kan lindra och förebygga obalanser - om vi lyssnar på kroppen & knoppen. Birthe Eriksson, utbildad i skol- och komplementärmedicin, inspirerar, demonstrerar och ger smakprov på vad vi kan använda från naturen för ett sunt leverne. Samar. med Hälsosträdgården och Trädgårdsföreningen

Anmälan: Studieförbundet.se senast 26 nov

Plats: Studieförbundet, Kristianstad

Kontakt: Anita Gunnarsson 0767-63 84 48

Lars Eriksson,
medlem i Gällivare
skogssameby

Tis 9 dec kl 18:00-21:00 Klimatverkstad

Påverka samhället - med Tobias Larsson

Lär dig mer om hur vi kan påverka inför valet 2026 på denna träff som arrangeras av vår studiecirkel Klimatverkstad. Tobias Larsson driver kampanj inom Naturskyddsföreningen med detta tema.

Plats: Studieförbundet Kristianstad

Kontakt: Tobias Larsson 0702-49 12 29

Ons 10 dec Internationella dagen för mänskliga rättigheter

Manifestera för miljöförsvare runt hela världen. Tänd ett ljus, ta en bild och dela bilden på vår facebookgrupp och andra ställen. Skriv om du tillägnar ditt ljus till någon särskild

Fre 26 dec kl 10:00-ca 13:00

Annandag jul-vandring

Dags för traditionell Annandagjulpromenad tillsammans med Nordöstra Skånes Fågelklubb – i år går vi Linnérundan. Vi njuter av frisk luft, medan vi tittar på övervintrande fåglar och eventuella blommande växter. Ta med hela familjen och förmiddagsfika!

Plats: Samling på parkeringen vid naturum Vattenriket

Kontakt: Ulrika Tollgren 0738-08 37 73

Lör 17 jan kl 10:00-14:30

FoodJam hemma hos Birthe

Gemensam matlagning med lokala ekologiska baljväxter. Vi tillreder 4-6 baljväxträtter till en lækker buffé. Vi sprider kunskap och matglädje kring mat med ekologiska baljväxter. Läs mer på hemsidan.

Anmälan: Studieförbundet.se senast 12 jan.

Kostnad: 120 kr.

Plats: Birthe Eriksson, Brösarp (1,9 km söder om Brösarp, hpl Brunnsvik 300 m. att gå)

Kontakt: Anita Gunnarsson 0767-63 84 48

Sön 25 jan Örmdagen

Nordöstra Skånes Fågelklubb arrangerar denna populära örmdag. Häng med och upplev mäktiga vingar i vinterlandskap.

Se mer på www.spoven.com

Lör 7 feb kl 10:30-15:00

FoodJam hemma hos Irene

Gemensam matlagning med lokala ekologiska baljväxter. Vi tillreder 4-6 baljväxträtter till en lækker buffé. Vi smakar även hemgjord tempeh och natto. Vi sprider kunskap och matglädje kring mat med ekologiska baljväxter. Läs mer på hemsidan.

Anmälan: Studieförbundet.se senast 2 feb

Kostnad: 120 kr.

Plats: Irene Zaar, Kulltorp Kristianstad

Kontakt: Anita Gunnarsson 0767-63 84 48

Studiecirkel - Mat, Mark och Mångfald

Alla träffar torsdagar kl. 18:00-20:30. Datum: 15 jan, 29 jan., 12 feb. och 26 feb.

Studiecirkeln fokuserar på hållbar livsmedelsproduktion och biologisk mångfald och är framtagen av Naturskyddsföreningen i samarbete med Studieförbundet och Ekologiska Lantbrukarna. Du får en djupare förståelse för de utmaningar som dagens matsystem står inför och tillsammans utforskar vi lösningar för en mer hållbar livsmedelsproduktion. Cirkeln är ett utmärkt sätt att engagera sig i en av vår tids viktigaste frågor. Studieplanen är baserad på rapporten "Lantbruket, samhället och den biologiska mångfalden". Läs mer på [anmälningssidan](#). Samarbete med Ekologiska lantbrukarna.

Anmälan: Studieförbundet.se senast 11 jan. Sök på eventets titel.

Plats: Studieförbundet Kristianstad för träff 1. Övriga träffar kan ev. utgöra studiebesök.

Kontakt: Anita Gunnarsson, 0767-63 84 48

Sön 8 feb Vinter-artrally

En kul lokal tävling där fågelskådarlag tävlar om att hitta så många fågelarter som möjligt under dagen. Man blir uppmärksam på och lär sig uppskatta de vinterfåglar som finns runt om oss. Man behöver inte ha bil utan det går utmärkt att ta sig runt med kollektivtrafik eller med cykel/gång. Avslutning på kvällen med genomgång av fynden under nagelbitande spänning. Nybörjare som erfarna är välkomna. Läs mer på [Spoven.se](#)

Kontakt:

Rune Stenholm Jakobsen 0707-28 79 74

Ons 4 mars kl 19:00 ÅRSMÖTE

Bläddra för att se kallelsen

FÄLT BIOLOGERNA

Trött på de vuxna? Bli en del av något roligare där enbart unga får vara med. Fältbiologerna styrs helt av barn och unga mellan 6 - 25 år. Ute i naturen - inne i miljödebatten. Nyfiken? Det kostar ingenting att bli medlem. Se mer på [Faltbiologerna.se](#).

Till föräldrar - vi låter Fältbiologerna få kontaktinformation till dig som har medlemsregistrerade unga familjemedlemmar. Om du undrar något är du välkommen att höra av dig till oss

Bok- & Filmtips

Av Rune Stenholm Jakobsen

När jag frågar runt bland engagerade inom miljörörelsen är det många som läser eller nyligen har läst **Braiding Sweetgrass** av Robin Wall Kimmerer. Anledningen till det kan vara att vi som är engagerade söker efter moralfilosofiska utvägar när det verkar som vårt civilisation går åt hel fel håll. Urfolken kanske sitter på något vi kan dra lärdom av? Det som gör boken så bra är att författaren själv är fånge mellan den empiriska fyrkantiga forskningen, där hon själv undervisar inom biologi bl a, och den visdom som finns från hennes rötter inom urfolk i Nordamerika. Hon kan förklara varför urfolkens gåvoekonomi hör ihop med natursynen man har. Varför tacksamhet är nyckeln till att inte bara må bra inuti, utan även nyckeln till de levnadsregler som skulle kunna vara alternativet till den tillväxtberoende destruktiva livsstil som råder idag. Många har såklart gjort sig tankar om hur vi bör leva, men det som Kimmerer lyckas med är att förmedla en tro på att vi alla djupt inne kan hitta tillbaka till våra rötter. Det är inte konstigt att Andrew Boyd i **I wan't a better Catastrophe**, avslutar bokens kronologiska intervjuserie med

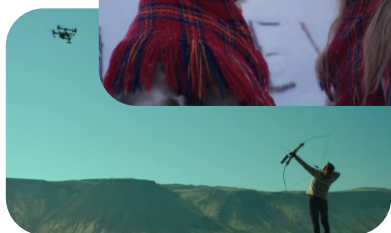
framträdande "doomers" och "hoppers" med just Kimmerer. Efter hans långa sökande på svar om hur man ska hantera alltings kollaps, ger Kimmerer en utväg för att må bättre - en kompassriktning som vilar på en sund moralfilosofi. Jag rekommenderar båda böckerna, särskilt för den som inte vill sticka huvudet i sanden utan söker vägledning för att må bättre i mörkret. Själv skulle jag vilja tillägga: moralfilosofiskt kan man välja att leva som urfolk - då kan ingen klandra dig - men å andra sidan. Om du kom ut till urfolk skulle de kanske klandra dig för att inte försöka ändra systemet som hotar urfolken. Det är vi som är privilegierade och har möjligheten. Alla livsstilar behövs för att nå in och beröra andra i rätt riktning. Samhällsförändring sker både ovanifrån och underifrån. En bra anledning att vara tydlig med att man inte måste vara superhjälte för att vara engagerad. Men vaken måste man vara.

Filmtips: På bibliotekens filmsida Cineasterna kan du streama film gratis:

Låt älven leva - socialrealistisk skildring av livet som same i norska samhället på 1970-talet samt om kampen mot utbyggnad av vattenkraft.

Woman at war - fiktiv skildring av ensam kvinnas kamp mot samhällets exploatering. Väcker djupa frågor om moral, civil olydnad och ansvar. Skrivet. Rörande. Nutida Island.

Kallelse till Kretsstämma

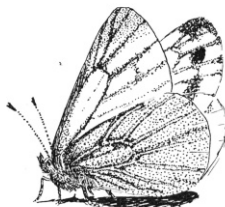
Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla har kretsstämma:

Onsdag den 4 mars 2026 kl 19.00 på Studieförbundet i Kristianstad.

Motioner till stämman, ska vara styrelsen till handa senast 9 februari 2026.

Dagordning Årsmöte

- 1 Stämman öppnas.
- 2 Val av mötesordförande och sekreterare för stämman.
- 3 Val av två justerare att vid behov vara rösträknare samt att tillsammans med stämmans mötesordförande och sekreterare justera protokollet.
- 4 Stämmans behöriga utlysande.
- 5 Godkännande av dagordning.
- 6 Styrelsens årsberättelse.
- 7 Föregående års resultaträkning och balansräkning.
Revisorernas berättelse.
- 8 Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen under 2025.
- 9 Styrelsens förslag till budget 2026.
- 10 Styrelsens förslag till verksamhetsplan 2026.
- 11 Val av kretsordförande för 2026, tillika firmatecknare.
I tur att avgå: Anita Gunnarsson
- 12 Val av kassör för 2026, tillika firmatecknare.
I tur att avgå: Petter Hoel.
- 13 Fastställande av antalet övriga styrelseledamöter, på valberedningens förslag.
- 14 Val av övriga styrelseledamöter för 2026-2027.
I tur att avgå: Rune Stenholm Jakobsen, Bengt Klingheim
- 15 Eventuella fyllnadval i styrelsen.
- 16 Val av två revisorer för 2026.
Nuvarande: Lena Henningsson, Margrethe Brynolf
- 17 Val av två revisorssuppleanter för 2026.
Nuvarande: Sven Birkedal, Ingegerd Ljungberg
- 18 Val av valberedning för ett år, och sammankallande i denna.
Nuvarande: Lena Grollmuss (sammankallande), Anita Nilsson, Kerstin Blomberg.
- 19 Behandling av eventuellt inkomna motioner.
- 20 Övriga frågor.
- 21 Stämman avslutas.

Insändare & Remissvar

Insändare 2025: Jan-Juli

Läs insändarna på vår hemsida

2025-03-07 i Kristianstadsbladet

**Odla mer på träden – Skåne
storproducent av ekollon**

Agroforestry/Trädjordbruksgruppen
om uppstart av gruppen

2025-03-12 i Kristianstadsbladet

Flytta dina pengar från SE-banken!

Om bankernas placering av pengar i
fossilindustrin. Gemensamt utspel
med flera organisationer

2025-03-26 i Kristianstadsbladet

**Kanalgatan ger oss kontakt med
kontinenten**

Om cykelinfrastruktur

2025-06-12 i Kristianstadsbladet

**Laglig blominventering och maskerat
ministerbesök är inte jämförbart**

Bemötande av smutskastning från
Centerpartiet

Remissvar 2025: Jan-juli

Läs remissvaren på vår hemsida

Borrestad solcellspark

anm.samråd 250217

Alight AB – solcellspark Karsholm

Samrådssynpunkter

Sturedal Gård AB Tillståndsansökan

Detaljplan Näsby SPADEN 2025-02-22

Översiktsplan Bromölla kommun

2025-03-31

Detaljplan Norra Åsum/Vilan

(Hedentorpsrondellen) 2025-06-01
Granskningsskede

Alight AB – solcellspark Karsholm

överklagande 2025-06-07

Testa Tipsrundan!

I Tivoliparken finns vår digitala tipsrunda. Rundan börjar vid Naturumsbron i Kristianstad. Ladda ner appen "Tipsrundan" och logga in med koden som du hittar på vår hemsida

Styrelsen

Ordförande

Anita Gunnarsson
0767-63 84 48

Vice ordförande

Rune Stenholm Jakobsen
0707-28 79 74

Kassör

Petter Hoel
0706-37 13 03

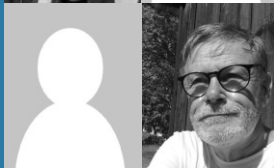

Sekreterare

Anders Sigfridsson
0733-30 75 89

Ledamot

Anders Johansson
0705-23 11 78

Ledamot

Flemming Lindskov
0707-47 47 10

Ledamot

Karin Sonnsjö
0768-71 52 12

Ledamot

Bengt Klingheim
0702-90 08 33

Ledamot

Rose-Marie Ljungberg
0709-68 72 18

Vill du vara med och driva föreningen?

Hör av dig så kan vi berätta om möjligheterna. Man behöver inte sitta i styrelse för att vara aktiv. Man kan t ex hjälpa till genom att hålla i en aktivitet, uppdatera hemsidan, vara representant, hålla i en arbetsgrupp, läsa remisser, ingå i redaktion eller vara förtroendevald på andra sätt. Just nu har vi behov av mer digital ideell kraft. Du kanske är en fena på sociala medier? Vi kan i övrigt lära dig hantera hemsida och layout. Du kan göra skillnad :)

Kontakta Valberedningen

Lena Grollmuss 0708-26 27 50, Anita Nilsson 0708-29 42 77, Kerstin Blomberg 0708-82 36 98

Aktiviteter

Sön 14 sept kl 10:30-15:00
Sön 14 sept kl 16:00-18:00
Mån 15 sept kl 17:00-21:00
Lör 20 sept kl 13:15-16:15
Lör 20 sept kl 10:00-13:00
Sön 21 sept kl 14:00-16:00
Tis 23 sept kl 18:30-20:30
26 sept - 1 okt
27 sept - 5 okt
Sön 28 sept kl 10:30-12:30
Tors 2 okt kl 18:00-21:00
Lör 4 okt kl 10:00-14:00
Sön 5 okt kl 10:00-12:00
Mån 6 okt kl 18:30-20:15
Sön 12 okt kl 10:00-15:00
Lör 18 okt kl 11:00-17:00
Sön 19 okt
Sön 9 nov kl 10:00-14:00
Ons 12 nov kl 18:00
15-16 nov
Tis 18 nov kl 18:30-20:00
Lör 29 nov kl 14:00-16:00
Tis 9 dec kl 18:00-21:00
Ons 10 dec
Fre 26 dec kl 10:00-ca 13:00
Tors 15 jan kl 18:00-20:30
Lör 17 jan kl 10:00-14:30
Sön 25 jan
Lör 7 feb kl 10:30-15:00
Sön 8 feb
Ons 4 mars kl 19:00

Strandpromenad i Åhus
Filmvisning: Frökriget
Jorden runt med schyssta bönor
Tillsammansodling för mat, glädje och beredskap
Pilgrims- och klimatvandring
Hållbar Klädkonsumtion
Fladdermusvandring
Mossinventeringsläger
Miljövänliga veckan / Green Action Week 2025
Natursnokarna, Norra Lingenäset
Odla på Sommaren med Sara Bäckmo
Svamputflykt Barnakälla, Bromölla
Slow food – Koka bröd utomhus
Tvärs över jorden på cykel!
Syra kål och gör äppelcidervinäger
Programplaneringsmöte
Hallandsresa Agroforestry/ Trädjordbruk
Kjugekull och dess geologi med Gunnar Isacson
Grön kolonialism och urfolksrättigheter
Biologisk Mångfaldskonferens
Restaurering i naturreservat
Maten som vår medicin
Klimatverkstad Påverka samhället
Internationella dagen för mänskliga rättigheter
Annandag jul-vandring
Studiecirkelstart - Mat, Mark och Mångfald
FoodJam hemma hos Birthe
Örmdagen
FoodJam hemma hos Irene
Vinter-artrally
ÅRSMÖTE

Bli medlem

Naturskyddsföreningen

Vi samarbetar med...

Studie
främjandet